

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/119/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5817204332
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5817204332.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členiek senátu Mgr. Márie Kašíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej, v právnej veci žalobcu: Bc. S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., P. XX/XX, právne zastúpený JUDr. Slavomírom Bachyncom, advokátom so sídlom v K. XXX, proti žalovanej: F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. - S., N. XXX/XX, právne zastúpená JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom so sídlom v J., S. XXX/XX, v konaní o zaplatenie 17 600 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo z 24. mája 2021 č. k. 2C/37/2017-243, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej **p r i z n á v a** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu o uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 17 600 eur s príslušným úrokom z omeškania z titulu vrátenia poskytnutej pôžičky podľa § 657 Občianskeho zákonníka (výrok I.). Podľa § 255 ods. 1 CSP priznal úspešnej žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 % (výrok II.). Vychádzal zo skutkového tvrdenia žalobcu, že nárok na zaplatenie žalovanej sumy si uplatnil na základe predloženej písomnej Zmluvy o pôžičke zo dňa 24.09.2015, uzavretej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníčkou, na základe ktorej mal žalobca poskytnúť žalovanej pôžičku vo výške 17 600 eur. Podľa čl. II. ods. 4 tejto zmluvy, žalovaná sa zaviazala pôžičku splatiť v mesačných splátkach po 256,05 eur/ jednorazovo najneskôr do 19. dňa v mesiaci; každá splátka je splatná do 19. dňa príslušného mesiaca, prvá splátka je splatná do 19. dňa mesiaca nasledujúceho po podpísaní tejto zmluvy. Zmluvné strany sa ďalej dohodli, že v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ak sa dlžník dostane do omeškania s platením čo len jednej splátky, stratí výhodu splátok. Na základe uvedeného dojednania, splatnosť prvej splátky nastala 19. dňa mesiaca nasledujúcom po uzatvorení zmluvy o pôžičke t. j. dňa 19.10.2015 a keďže žalovaná nezaplatila ani jednu splátku, v súlade s čl. II. ods. 4 stratila výhodu splátok. Zosplatenie celej sumy pôžičky pre nezaplatenie ktorejkoľvek splátky bolo v čl. II. ods. 4 zmluvy dohodnuté bez toho, aby veriteľ musel dlžníkovi oznámiť, že pristupuje k zosplateniu pôžičky, a to vždy pre nezaplatenie ktorejkoľvek splátky. V priebehu konania žalovaná zniesla proti uvedenému nároku námietku premlčania. Už pre nezaplatenie prvej splátky v zmysle zmluvy dňa 20.10.2015, čo je deň nasledujúci po splatnosti prvej nezaplatenej splátky, došlo k zosplateniu všetkých ostatných splátok. Posledným dňom premlčacej lehoty na podanie žaloby o vrátení pôžičky bol deň 20.10.2018. Žalobca podal návrh na zmenu žaloby, ktorým si uplatnil právo na vrátenie pôžičky 17 600 eur s príslušenstvom až dňa 29.05.2019, teda po uplynutí premlčacej doby. Vzhľadom na uvedené na námietku premlčania prihladal a žalobu z dôvodu premlčania práva ako nedôvodnú zamietol.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Namietal, že súd prvej inštancie si nesprávne vyložil čl. II. ods. 4 zmluvy o pôžičke. Zmluvné strany v zmluve o pôžičke sa síce dohodli, že v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, ak sa dlžník dostane do omeškania s platením čo len jednej splátky, stráni výhodu splátok, išlo však o dispozitívne právo dané jemu, nie ako jeho zákonnú či zmluvnú povinnosť, resp. automaticky nastupujúcu právnu skutočnosť, ktorá sama o sebe mala spôsobiť zosplatnenie celého dlhu. K tomuto bol nutný jeho dispozitívny úkon. Ten nastal až v roku 2017, kedy vyzval žalovanú na vrátenie pôžičky. Zosplatnenie dlhu je vždy ponechané na vôľu veriteľa, či pristúpi k rozhodnutiu o predčasnom zosplatnení záväzku dlžníka alebo nie. Oprávnenie veriteľa žiadať o zosplatnenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky podľa § 565 Občianskeho zákonníka je právom a nie povinnosťou veriteľa, ktoré môže veriteľ navyše uplatniť vždy len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Žiadal rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a žalobe v celom rozsahu vyhovieť, prípadne rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Žalovaná vo vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že od začiatku popierala, že by jej žalobca poskytol pôžičku v ním tvrdenej sume 17 600 eur a uvedené tvrdenie žiadnym spôsobom v konaní nepreukázal. Nepovažovala taktiež za dôvodné tvrdenie žalobcu v odvolaní ohľadne splatnosti dlhu zo straty výhody splátok v zmysle dojednania čl. II. ods. 4 zmluvy o pôžičke. Zmluvné strany na strate výhody splátok dohodli, v prípade ak sa dlžník dostane do omeškania s platením čo i len jednej splátky, v takom prípade sa stáva splatný celý zostávajúci dlh. Jedná sa o dispozitívnosť občiansko-právnej úpravy (§ 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka), ktorá umožňuje aj odlišné dojednanie medzi účastníkmi zmluvy. Žiadosť veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ktorá je limitovaná splatnosťou najbližšej nasledujúcej splátky nie je v tomto prípade relevantná a nemá vo vzťahu k splatnosti zostatku pohľadávky žiaden právny význam. Keďže samotné ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka upravuje iba podmienky toho, kedy a v akom časovom intervale môže veriteľ žiadosťou o zaplatenie celej pohľadávky uplatniť účinky straty výhody splátok, uvedené ustanovenie sa na dohody s uvedeným obsahom nepoužije, keďže sa jedná o dojednanie odkladacej podmienky (§ 36 ods. 2 Občianskeho zákonníka) vo vzťahu k splatnosti celého dlhu, nejedná sa však o dohodu o strate výhody splátok podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Poukázal na veľký komentár Občiansky zákonník II, Števček, Dulak, Bajánková, Fečík, Sedláčko, Tomašovič a kol. (CH-BECK vydanie 2015 str. 1988).

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala včas (§ 362 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v intenciách § 379 a § 380 CSP, ktorý podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Záver súdu prvej inštancie, ktorý žalobu na uloženie povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 17 600 eur s príslušenstvom z titulu vrátenia poskytnutej pôžičky podľa § 657 Občianskeho zákonníka zamietol z dôvodu premlčania práva po znesenej námietke premlčania žalovanou je správny.

6. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

7. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

8. Na zdôraznenie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie v bode 7 odôvodnenia. je možné prisvedčiť záveru, že na základe podmienok čl. II. ods. 4 zmluvy o pôžičke, vychádzajúc zo stavu, že žalovaná popierala vrátenie pôžičky, splatnosť celého dlhu nastala už k času neuhradenia prvej dohodnutej splátky pôžičky k 19.10.2015. Zo zmluvy o pôžičke, ktorá bola dojednaná medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom dňa 24.09.2015, z čl. II. bod 4. vyplýva, že v nej bolo síce dojednané vrátenie pôžičky v splátkach, zmluvnými stranami však nebola pre prípad, že niektorá z týchto splátok nebude zaplatená v stanovenej lehote, dohodnutá len strata výhody splátok. Bolo v nej totiž medzi stranami zmluvy dojednané, že v takom prípade sa stane celý zostávajúci dlh splatný v prípade, ak sa dlžník dostane do omeškania s plnením čo i len jednej splátky. Doba splatnosti celého

dlhu - poskytnutej pôžičky tak bola zmluvnými stranami konkrétne dojednaná a nastala v okamžiku, na ktorej sa dohodli. Veriteľ tak bol podľa zmluvy oprávnený žiadať celý zostatok dlhu (vrátenie poskytnutej pôžičky) prvýkrát dňa 20.10.2015, ktorý nasledoval po dni, ktorý zmluvné strany určili za okamžik splatnosti celého zostatku poskytnutej pôžičky; od tohto dňa sa teda - ako správne vyvodil súd prvej inštancie - odvíja v posudzovanom prípade i doba premlčania práva žalobcu domáhať sa vrátenia poskytnutej pôžičky. Keďže posledným dňom premlčacej doby na podanie žaloby o vrátenie pôžičky bol deň 20.10.2018, pričom žalobca uplatnil na súde právo až na základe zmeny žaloby dňa 29.05.2019 po uplynutí premlčacej doby, na základe vznesenej námietky premlčania žalovanou súd prvej inštancie správne na premlčanie práva prihladal a žalobu z uvedeného dôvodu zamietol. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

9. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

10. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)